

POSTANOWIENIE

Dnia 19 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Sobutka

w sprawie z odwołania A. Z.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Ostrowie
Wielkopolskim
o wysokość świadczenia,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 19 listopada 2024 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z dnia 18 października 2023 r., sygn. akt III AUa 1567/22,

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**II. zasądza od A. Z. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń
Społecznych Oddziału w Ostrowie Wielkopolskim kwotę 240,00
(dwieście czterdzieści) złotych, wraz z odsetkami o których mowa
w art. 98 § 1 k.p.c. - tytułem zwrotu kosztów zastępstwa
procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Decyzją z 12 maja 2022 r. (znak [...]) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ostrowie Wielkopolskim przyznał A. Z. emeryturę od 1 lutego 2022 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. W związku z pobieraniem świadczenia z MSWiA w Poznaniu organ rentowy wskazał, że emerytura przyznana na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ulega

zawieszeniu, albowiem A. Z. przysługuje prawo do jednego świadczenia - wyższego lub wybranego przez osobę uprawnioną.

Wyrokiem z 10 listopada 2022 r. (sygn. akt V U 516/22) wydanym w sprawie A. Z. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ostrowie Wielkopolskim o wysokość świadczenia Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie.

Na skutek apelacji A. Z. od powyższego wyroku Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, wyrokiem z 18 października 2023 r. (sygn. akt III AUa 1567/22), oddalił apelację.

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi do Sądu Najwyższego wywiodła A. Z., zaskarżając judykat w całości, zarzucając rozstrzygnięciu:

1. naruszenie przepisów postępowania w zakresie, który miał istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie: art. 379 pkt 4 k.p.c. w zw. z art. 2 i art. 31 ust. 3, art. 91 ust. 2 Konstytucji RP, oraz art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka a także w zw. z uchwałą składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, mającą moc zasady prawnej (obowiązuje od dnia jej przyjęcia) z 26 kwietnia 2023 r. (III PZP 6/22) polegające na rozpoznaniu niniejszej sprawy przez Sąd Apelacyjny w Łodzi, jako druga instancja, w jednoosobowym składzie, zamiast w składzie trzyosobowym, co skutkuje nieważnością postępowania przeprowadzonego przed Sądem Apelacyjnym w Łodzi w związku z wyrokiem z 18 października 2023 r. (sygn. akt III AUa 1567/22);

2. naruszenie przepisów postępowania - w zakresie, który miały istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie: art. 233 § 1 k.p.c., art. 382 k.p.c., art. 378 § 1 k.p.c., pkt 5 art. 379 k.p.c. polegające:

1. na zaakceptowaniu przez Sąd II Instancji (a także przez Sąd I Instancji), faktu, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ostrowie Wielkopolskim nie wskazał podstawy prawnej / brak podstawy prawnej co do zaskarżonej przez ubezpieczoną decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

Oddział w Ostrowie Wielkopolskim z 12 maja 2022 r. (Znak [...]), w jej części i tym samym:

1. ubezpieczona została pozbawiona przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ostrowie Wielkopolskim, możliwości skutecznej obrony (skutecznego wykazania) swojego prawnego i ekonomicznego interesu;

2. wcześniej Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych pozbawiony został (sam się pozbawił) możliwości zbadania prawidłowości przyjętej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ostrowie Wielkopolskim podstawy prawnej, co do części zaskarżonej przez ubezpieczoną decyzji z 12 maja 2022 r.;

3. a także tym samym Sąd Apelacyjny w Łodzi pozbawiony został (sam się pozbawił) możliwości zbadania prawidłowości przyjętej przez organ rentowy podstawy prawnej, co do części zaskarżonej przez ubezpieczoną decyzji;

4. ale i tym samym sam Sąd Apelacyjny w Łodzi również uniemożliwił Sądowi Najwyższemu zbadanie prawidłowości przyjętej przez organ rentowy podstawy prawnej w zaskarżonej części decyzji,

5. co miało i ma istotny wpływ na wynik sprawy, bowiem takie niestaranne decyzyjne zapisy w wykonaniu profesjonalnego w obrocie świadczeń emerytalnych organu emerytalnego, powinny zdeterminować decyzje Sądu I i II instancji o zwrocie sprawy Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ostrowie Wielkopolskim, a Sądy I i II instancji nie wypowiedziały się chociażby odnośnie do tego: jak brak wskazania podstawy prawnej (brak podstawy prawnej) w skonstruowanej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ostrowie Wielkopolskim części decyzji z 12 maja 2022 r. - mógł mieć lub miał wpływ na niekorzystne dla ubezpieczonej emerytalne rozstrzygnięcie (niewypłacanie przyznanego świadczenia emerytalnego), oraz Sądy nie wypowiedziały się co do tego, jak ten brak wskazania podstawy prawnej (brak podstawy prawnej) zaskarżonej części decyzji zaważył (lub nie zaważył) na przyjętych przez oba Sądy orzeczniczych rozstrzygnięciach - zaskarżone orzeczenie nie poddaje się kontroli kasacyjnej - a nawet w świetle pkt 5 art. 379 k.p.c. - nieważność postępowania;

6. naruszenie przepisów postępowania w zakresie, który miały istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie: art. 233 § 1 k.p.c., art. 382 k.p.c., art. 378 § 1 k.p.c., pkt 5 art. 379 k.p.c. polegające na:

7. *de facto* i *de iure* zaaprobowanie przez Sąd II Instancji (a także przez Sąd I Instancji) żenująco niskiej kultury prawnej zaskarżonej przez ubezpieczoną decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ostrowie Wielkopolskim z 12 maja 2022 r., chociażby w jej części, to jest, cyt.: " (...) W związku z pobieraniem świadczenia z MSWiA w Poznaniu - emerytura przyznana na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ulega zawieszeniu - bowiem przysługuje Pani prawo do jednego świadczenia - wyższego lub wybranego przez osobę uprawnioną (...)", to jest, np.:

1. pobieranie świadczenia z MSWiA w Poznaniu (a przecież w Poznaniu nie ma siedziby MSWiA);

2. ubezpieczona nie pobiera emerytury z MSWiA (nawet tego z Warszawy), lecz z Zakładu Emerytalno-Rentowego MSWiA w Warszawie;

3. "emerytura ulega zawieszeniu" - emerytura nie może ulec zawieszeniu [prawo ubezpieczeń społecznych (*sensu largo*) nie zna instytucji "zawieszenia emerytury"] - zawieszeniu może li tylko ulec wypłata przyznanej emerytury, lub prawo do emerytury;

4. co miało i ma istotny wpływ na wynik sprawy, bowiem takie niestaranne decyzyjne zapisy w wykonaniu profesjonalnego w obrocie świadczeń emerytalnych organu emerytalnego, powinny zdeterminować decyzje Sądu I i II instancji (zdaniem ubezpieczonej) o zwrocie sprawy Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ostrowie Wielkopolskim, a Sądy I i II instancji nie wypowiedziały się chociażby odnośnie do tego, jak ta żenująco niska kultura prawna skonstruowanej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ostrowie Wielkopolskim - która przede wszystkim przejawiała się w zaskarżonej części decyzji mogła mieć lub miała wpływ na niekorzystne dla ubezpieczonej emerytalne rozstrzygnięcie, oraz Sądy nie wypowiedziały się co do tego, jak ta niska - powyżej opisana - kultura prawna zaskarżonej części decyzji zaważyła (lub nie zaważyła) na przyjętych przez oba Sądy orzeczniczych rozstrzygnięciach - zaskarżone orzeczenie nie poddaje się kontroli kasacyjnej;

5. naruszenie prawa materialnego, tj.:

6. błędną wykładnię art. 95 ust. 2 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z art. 15a ustawy z 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, art. 5 k.c. w zw. z art. 2, 32, 67 ust. 1 Konstytucji RP, przez uznanie, że przepisów tych nie stosuje się do ubezpieczonej, ponieważ ubezpieczona wstąpiła do służby w Policji przed 1 stycznia 1999 r., w sytuacji, gdy przepis art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej stanowi, iż zasada wypłaty jednego świadczenia nie obowiązuje w przypadku, gdy policyjne świadczenie emerytalne zostało obliczone według zasad określonych w art. 15a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, a nie zostało przyznane na podstawie art. 15a tej ustawy, czyli, że ubezpieczona nie musiała spełniać kryterium podmiotowego określonego w tym przepisie w postaci wstąpienia do służby w Policji po 1 stycznia 1999 r.;

7. błędna wykładnia art. 95 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, w związku z art. 15a ustawy zaopatrzeniowej, doprowadziła Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ostrowie Wielkopolskim do wstrzymania wypłaty (tak jak powinno zostać prawidłowo zapisane w zaskarżonej części decyzji ZUS) przyznanego świadczenia emerytalnego, co w konsekwencji doprowadziło Sąd Okręgowy w Kaliszu i Sąd Apelacyjny w Łodzi do błędnej wykładni art. 95 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, w związku z art. 15a ustawy zaopatrzeniowej, art. 5 k.c. w zw. z art. 2, 32, 67 ust. 1 Konstytucji RP, a ta błędna wykładnia doprowadziła do nieotrzymywania przez ubezpieczoną ze strony organu rentowego przyznanego jej przez ZUS świadczenia emerytalnego;

8. błędna wykładnia art. 95 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku z art. 15 i art. 15a ustawy zaopatrzeniowej, w zw. z art. 5 k.c., w zw. z art. 2, 32, 67 ust. 1 Konstytucji RP, poprzez niezauważenie, że:

1. funkcjonariusz Policji podczas odbywania służby w Policji nie opłaca składki ubezpieczeniowej - a także, że za policjanta składki ubezpieczeniowej nie

opłaca także Policja (Skarb Państwa) - że w policyjnym zaopatrzeniu emerytalnym nie istnieje system składkowy i bezskładkowy;

2. natomiast w systemie ubezpieczeń społecznych (Fundusz Ubezpieczeń Społecznych) istnieje system składkowy i bezskładkowy, co skutkuje tym, że oba systemy nie mogą być ze sobą porównywane i tym samym Sąd Apelacyjny w Łodzi nie był uprawniony - w tym kontekście - do odnoszenia się do instytucji „zdefiniowanej składki” – „zdefiniowanego świadczenia”;

1. błędna wykładnia art. 95 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku z art. 15a ustawy zaopatrzeniowej doprowadziła Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ostrowie Wielkopolskim do wstrzymania wypłaty (tak jak powinno zostać prawidłowo zapisane w zaskarżonej części decyzji ZUS) przyznanego świadczenia emerytalnego, co w konsekwencji doprowadziło Sąd Okręgowy w Kaliszu i Sąd Apelacyjny w Łodzi do błędnej wykładni art. 95 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku z art. 15a ustawy zaopatrzeniowej, art. 5 k.c. w zw. z art. 2, 32, 67 ust. 1 Konstytucji RP - a ta błędna wykładnia doprowadziła do nieotrzymywania przez ubezpieczoną ze strony organu rentowego przyznanego jej przez ZUS świadczenia emerytalnego;

2. błędną wykładnię art. 95 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, w związku z art. 15 i art. 15a ustawy zaopatrzeniowej, w związku z art. 5 k.c., w zw. z art. 2, 32, 67 ust. 1 Konstytucji RP, poprzez niezauważenie, tego, że ustawodawca nie unormował losu obligatoryjnych składek ubezpieczeniowych (sankcjonowanych postępowaniem egzekucyjnym) wniesionych przez policjanta do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przed podjęciem przez policjanta służby w Policji;

3. błędna wykładnia art. 95 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, w związku z art. 15a ustawy zaopatrzeniowej doprowadziła Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ostrowie Wielkopolskim do wstrzymania wypłaty (tak jak powinno zostać prawidłowo zapisane w zaskarżonej części decyzji ZUS) przyznanego świadczenia emerytalnego, co w konsekwencji doprowadziło Sąd Okręgowy w Kaliszu i Sąd Apelacyjny w Łodzi do błędnej wykładni art. 95 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku z art. 15a ustawy zaopatrzeniowej, art. 5 k.c. w zw. z art. 2, 32, 67 ust. 1 Konstytucji RP, a ta błędna

wykładnia doprowadziła do tego, że podejmowane są przez organy rentowe decyzje emerytalne i wydawane są przez sądy orzeczenia sądowe pozbawiające uprawnionych do wypłaty emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, pomimo nie rozstrzygnięcia dalszego „losu” obligatoryjnych składek ubezpieczonych (sankcjonowanych postępowaniem egzekucyjnym) wpłaconych przez uprawnionego do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na rzecz Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Ta kwestia powinna zostać rozstrzygnięta w drodze orzeczenia Sądu Najwyższego. Obecna praktyka w tej sprawie jest sprzeczna z zasadami współżycia społecznego (art. 5 k.c.), z prawem nabytym i bezpośrednio prowadzi do bezprawnego pozbawiania przez Państwo potencjalnego beneficjenta wypłaty emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, nawet ekspektatywy otrzymywania należnego świadczenia emerytalnego z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;

4. błędną wykładnię art. 18 ust. 1 ustawy zaopatrzeniowej przez jego niezastosowanie, art. 5 k.c. w zw. z art. 2, 32, 67 ust. 1 Konstytucji RP, przez nierozstrzygnięcie zakresu obowiązywania przywołanego przepisu, a więc i błędne jego zastosowanie - kwestia nie badana przez Sąd II i I instancji;

5. błędna wykładnia art. 233 k.p.c., art. 5 k.c., art. 26, art. 53, art. 183 ustawy o emeryturach i rentach FUS poprzez przyznanie ubezpieczonej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ostrowie Wielkopolskim świadczenia emerytalnego z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, mając wiedzę o tym, że ubezpieczonej wstrzymana zostanie wypłata przyznanego z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych świadczenia emerytalnego - kwestia nie badana przez Sąd I i II instancji, co miało i ma istotny wpływ na wynik sprawy, bowiem konieczna jest prawna odpowiedź na pytanie prawne, czy dopuszczalne było przyznanie ubezpieczonej z Funduszu Ubezpieczenia Społecznych świadczenia emerytalnego, w sytuacji, gdy wiadomo było, że nastąpi - z urzędu - wstrzymanie wypłaty przyznanego ubezpieczonej z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych świadczenia emerytalnego. Zdaniem ubezpieczonej działania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych winny ograniczyć się li tylko do wydania decyzji warunkowej, by w ten sposób umożliwić potencjalnemu beneficjentowi świadczenia emerytalnego wybór między świadczeniem emerytalnym z FUS, a mundurowym świadczeniem

emerytalnym. Natomiast, gdy świadczenie emerytalne z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zostało już przyznane, to tym bardziej winno zostać co miesiąc wypłacane, co powinno być bezsporne - kwestia nie badana przez Sąd II i I instancji;

6. błędna wykładnia art. 233 k.p.c., art. 5 k.c., art. 26, art. 53, art. 183 ustawy o emeryturach i rentach z FUS poprzez przyznanie, i doręczenie ubezpieczonej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ostrowie Wielkopolskim legitymacji ubezpieczeniowej, mając wiedzę o tym, że wstrzymana będzie wypłata przyznanego ubezpieczonej świadczenia emerytalnego - kwestia nie badana przez Sąd II i I instancji, co miało i ma istotny wpływ na wynik sprawy, bowiem kwestię tą podnosiła już ubezpieczona zarówno w swoim odwołaniu od decyzji ZUS jak i w swojej apelacji od wyroku Sądu I instancji. Sądy I i II instancji nie zdecydowały się na zajęcie stanowiska w przedmiotowej sprawie - a przecież legitymacja ubezpieczeniowa rodzi dla posiadacza legitymacji ubezpieczeniowej określone uprawnienia (przywileje). Obowiązkiem Sądów było wypowiedzenie się: czy w końcu ubezpieczona jest uprawniona do posiadania doręczonej jej przez ZUS legitymacji ubezpieczeniowej. A zdaniem ubezpieczonej kwestia ta z prawnego punktu widzenia jest bardzo ważna, bowiem, gdy doręczając ubezpieczonej legitymację ubezpieczonego, to tym samym Zakład Ubezpieczeń Społecznych *ipso iure* sam pozbawił się prawa (uprawnienia) do wstrzymania wypłaty przyznanego przez siebie ubezpieczonej świadczenia emerytalnego;

7. błędą wykładnię ust. 2 art. 103 ustawy o emeryturach i rentach z FUS poprzez jego niezastosowanie, w zw. z art. 5 k.c. poprzez jego niezastosowanie w niniejszej sprawie - Sąd I i II instancji tej sprawy nie badał, co miało i ma istotny wpływ na wynik sprawy, bowiem, w związku z treścią ust. 1 i 2 art. 103, to jest, cyt.: „(...) Prawo do emerytur i rent ulega zawieszeniu lub świadczenia te ulegają zmniejszeniu na zasadach określonych w art. 103a-106. Przepis ust. 1 nie stosuje się do emerytów, którzy ukończyli 60 lat (kobiety) lub 65 lat (mężczyźni), z zastrzeżeniem art. 103a (...)”, przepis ten w niniejszej sprawie zarówno przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych jak i przez Sąd I i II instancji w niniejszej sprawie winien zostać zastosowany z urzędu, a to z następujących powodów:

1. ubezpieczona w 2010 r. ukończyła 60 rok swojego życia - tym samym został spełniony ustawowy warunek ukończenia przez kobietę 60 roku życia;

2. zacytowany art. 103 znajduje się w tej samej ustawie co wielokrotnie w tej skardze kasacyjnej przywoływany art. 95 tej samej ustawy;

3. ustawa o emeryturach i rentach z FUS nie zawiera żadnego przepisu prawnego, żadnej normy prawnej, co do zawieszania prawa do emerytury z tytułu zastosowania art. 95 ust. 2 ustawy;

1. naruszenie prawa materialnego, to jest przez błędną wykładnię ust. 1 art. 95 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, to jest milczące zaaprobowanie przez Sąd Apelacyjny w Łodzi i przez Sąd Okręgowy w Kaliszu faktu, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ostrowie Wielkopolskim nie zrealizował - w całości - postanowień ust. 1 art. 95 ustawy o emeryturach i rentach z FUS i nie doprowadził - przed wydaniem zaskarżonej decyzji - do wypowiedzi ubezpieczonej, czy wybiera świadczenie emerytalne z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – czy świadczenie emerytalne z ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji z ustawy zaopatrzeniowej, co miało i ma istotny wpływ na wynik sprawy, bowiem, w związku z treścią ust. 1 art. 95 ustawy o emeryturach i rentach z FUS Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ostrowie Wielkopolskim - umyślnie - pozbawił ubezpieczoną prawa do wyboru świadczenia emerytalnego. Kwestię tą ubezpieczona podnosiła zarówno w swoim odwołaniu jak i w swojej apelacji. Sądy kwestii tej prawnie nie rozstrzygnęły, chociaż do tego były zobowiązane. Sąd II instancji na stronie 16 - tej swojego orzeczenia - powołując się na uchwałę Sądu Najwyższego stwierdza, cyt.: „(...) która pozostawała w zawodowej służbie wojskowej w dniu 1 stycznia 1999 r., musi dokonać wyboru świadczenia (...)”. A ubezpieczonej nie było dane dokonać przedmiotowego wyboru. I nad tym faktem oba Sądy przeszły do porządku dziennego. Ubezpieczona tym samym nie poznała sądowej odpowiedzi na pytanie: jaką wagę prawną należy przypisać faktowi, pozbawienia ubezpieczonej prawa do wyboru świadczenia (ust. 1 art. 95 ustawy o emeryturach i rentach z FUS)? Na marginesie to, że mundurowe świadczenie emerytalne jest wyższe od świadczenia z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wcale nie musi oznaczać, że ubezpieczona wybrałaby mundurowe świadczenie

emerytalne - ustawowym obowiązkiem ZUS, było o to zapytać ubezpieczonej (przed wydaniem zaskarżonej decyzji), czego ZUS nie uczynił;

2. niezastosowanie w niniejszej sprawie art. 5 k.c., w zw. z art. 2, 32 i 67 ust. 1 Konstytucji RP, co miało istotny wpływ na wynik sprawy, bowiem wszystkie orzeczenia odmawiające wypłacania emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych równoległe z emeryturą z mundurową są decyzjami sprzecznymi z zasadami współżycia społecznego i są sprzeczne z zasadą słuszności i z prawem nabytym;

3. błędna wykładnia art. 32 Konstytucji RP i określonej w nim konstytucyjnej zasady równości, przez jego niezastosowanie, oraz przez taką interpretację art. 95 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku z art. 15 i 15a ustawy o emeryturach i rentach z FUS (zdaje się że ustawy zaopatrzeniowej – dopisek Sądu Najwyższego), która pozwala wypłacać dwa świadczenia emerytalne jedynie niektórym policjantom w ramach jednej grupy emerytalnej, w tym przypadku jedynie niektórym emerytom policyjnym, co miało istotny wpływ na wynik sprawy, bowiem, ubezpieczona odniosła wrażenie, że zarówno Sąd I i II instancji w żaden sposób - w swoich orzeczeniach - nie chciał zastosować tej konstytucyjnej zasady równości. Zdaniem ubezpieczonej niedopuszczalnej jest aby niekonstytucyjna zasada wypłacania li tylko jednego świadczenia emerytalnego „brała górę” nad konstytucyjną zasadą równości. A po wtóre sama judykatura łamie zasadę zakazu wypłacania tylko jednego świadczenia emerytalnego, bowiem w całej rozciągłości akceptuje równoległe wypłacanie emerytalnych świadczeń z ZUS jak i z KRUS - co jest niedopuszczalne i co najgorsze na siłę uzasadnia zasadność swojej przedmiotowej zgody;

4. błędną wykładnię art. 67 ust. 1 Konstytucji RP, który wskazuje, że obywatel ma prawo do zabezpieczenia społecznego po osiągnięciu wieku emerytalnego, przez taką interpretację art. 95 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS poprzez jego niezastosowanie, w związku z art. 15 i 15a ustawy o emeryturach i rentach z FUS (zdaje się że ustawy zaopatrzeniowej – dopisek Sądu Najwyższego), która nakłada na obywatela obowiązek zabezpieczenia społecznego i ponoszenia trudu składek ubezpieczeniowych na zabezpieczenia społeczne (łącznie z sankcjami egzekucyjnymi), co miało istotny wpływ na wynik sprawy,

bowiem, znów przedmiotowych orzeczeniach sądowych zasada wypłacania jednego świadczenia emerytalnego wzięła górę nad konstytucyjną zasadą zakodowaną w art. 67 ust. 1 Konstytucji RP. W Konstytucyjnym Państwie Prawa (art. 2 Konstytucji RP) niedopuszczalne jest, aby zasady niezapisane w Konstytucji RP pokonywały (i to w sposób łatwy) zasady zapisane w Konstytucji RP;

5. błędna wykładnia art. 32 Konstytucji RP przez jego niezastosowanie i określonej w nim konstytucyjnej zasady równości przez taką interpretację art. 95 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, w związku z art. 15 i 15a ustawy o emeryturach i rentach z FUS (zdaje się że ustawy zaopatrzeniowej – dopisek Sądu Najwyższego), która nie zezwala na różnicowanie pracowników w zakresie obligatoryjnego obowiązku wnoszenia składek ubezpieczeniowych, a co ma miejsce:

1. w stosunku do osób przekraczających w stosunku rocznym kwotę 250% przeciętnego wynagrodzenia;
2. w stosunku do osób pobierających emeryturę zarówno z ZUS jak i KRUS;

co miało istotny wpływ na wynik sprawy, bowiem, ubezpieczona odniosła wrażenie, że zarówno Sąd I i II instancji w żaden sposób (w swoich orzeczeniach) nie chciał zastosować tej konstytucyjnej zasady równości. Zdaniem ubezpieczonej niedopuszczalne jest aby niekonstytucyjna zasada wypłacania li tylko jednego świadczenia emerytalnego „brała górę” nad konstytucyjną zasadą równości. A po wtóre sama judykatura łamie zasadę zakazu wypłacania tylko jednego świadczenia emerytalnego, bowiem w całej rozciągłości akceptuje równoległe wypłacania emerytalnych świadczeń, np. z ZUS jak i z KRUS - co jest niedopuszczalne;

1. błędną wykładnię ust. 1 art. 93 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, poprzez jego niezastosowanie, to jest poprzez zaakceptowanie przez Sądy niezwaloryzowanie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ostrowie Wielkopolskim przyznanego ubezpieczonej swoją decyzją z 12 maja 2022 r. świadczenia emerytalnego, co miało i ma istotny wpływ na wynik sprawy, bowiem taki niestaranny decyzyjny zapis w wykonaniu profesjonalnego w obrocie świadczeń emerytalnych organu emerytalnego, powinien zdeterminować decyzję Sądu I i II instancji o zwrocie sprawy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w

Ostrowie Wielkopolskim, a Sądy I i II instancji nie wypowiedziały się chociażby odnośnie do tego, jak ta żenująco niska kultura prawna skonstruowanej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ostrowie Wielkopolskim decyzji, która przede wszystkim przejawiała się w zaskarżonej części decyzji, mogła mieć lub miała wpływ na niekorzystne dla ubezpieczonej emerytalne rozstrzygnięcie, oraz Sądy nie wypowiedziały się do tego, jak ta niska - powyżej opisana - kultura prawna zaskarżonej części decyzji zawyżyła (lub nie zaważyła) na przyjętych przez oba Sądy orzeczniczych rozstrzygnięciach - zaskarżone orzeczenie nie poddaje się kontroli kasacyjnej.

Z uwagi na stawiane zarzuty, skarżąca na wstępie wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz:

1. uchylenie w całości zaskarżonego wyroku, to jest w całości wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi oraz o uchylenie w całości poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu oraz orzeczenie, co do istoty sprawy przez uwzględnienie w całości apelacji ubezpieczonej i zmianę w całości wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi i zmianę w całości wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu przez zmianę decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ostrowie Wielkopolskim w jej części, to jest, cyt.: „(...) W związku z pobieraniem świadczenia z MSWiA w Poznaniu - emerytura przyznana na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ulega zawieszeniu - bowiem przysługuje Pani prawo do jednego świadczenia - wyższego lub wybranego przez osobę uprawnioną (...)” i tym samym ubezpieczona wniosła o uchylenie w całości części decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ostrowie Wielkopolskim o zawieszeniu *de facto* i *de iure* wypłaty przyznanego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ostrowie Wielkopolskim decyzją z 12 maja 2022 r. ubezpieczonej A. Z. świadczenia emerytalnego i tym samym ubezpieczona wniosła o nadanie biegu (podjęcie realizacji) decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ostrowie Wielkopolskim z 12 maja 2022 r. poprzez podjęcie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ostrowie Wielkopolskim wypłaty ubezpieczonej świadczenia emerytalnego z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przyznanego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ostrowie Wielkopolskim, decyzją z 12 maja 2022 r. - art. 398⁴ § 1 pkt. 1 i 3 k.p.c.;

2. zasądzenie od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ostrowie Wielkopolskim na rzecz ubezpieczonej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za wszystkie instancje, w tym za przedmiotowe postępowanie kasacyjne - art. 398⁴ § 3 k.p.c.;

3. ustalenie wartości przedmiotu zaskarżenia - z ostrożności procesowej art. 398⁴ § 3 k.p.c.;

4. ustalenie wysokości opłaty sądowej od niniejszej skargi kasacyjnej - z ostrożności procesowej art. 398⁴ § 3 k.p.c.;

ewentualnie,

5. stwierdzenie nieważności postępowania przed Sądem Apelacyjnym w Łodzi - art. 398⁴ § 3 k.p.c. i art. 398⁹ § 3 k.p.c.

Skarżąca we wniosku o przyjęcie przedmiotowej skargi kasacyjnej wskazała, że skarga kasacyjna w pełni zasługuje na przyjęcie do rozpoznania, ze względu:

1. na występujące w sprawie istotne zagadnienia prawne;
2. na istniejącą potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości;
3. na nieważność postępowania;
4. na to, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Poza tym skarżąca podniosła, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne, przywołała przy tym art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2, 3 i 4 k.p.c. oraz sformułowała szereg pytań, mających świadczyć o występującym w sprawie istotnym zagadnieniu prawnym. Przede wszystkim, jej zdaniem, istotnym zagadnieniem prawnym, wymagającym zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, jest udzielenie odpowiedzi na pytanie prawne: czy zasady zakodowane w art. 2, 32, 67 Konstytucji RP - a także zasada zakodowana w art. 5 k.c. - i zasada słuszności, mogą zostać w postępowaniu sądowym - w obrocie prawnym ubezpieczeń społecznych, zniweczone przez zasady zakodowane (wypracowane przez):

1. ustawę / rozporządzenie;
2. judykaturę;
3. doktrynę, to jest - zdefiniowana składka - zdefiniowane świadczenie - wypłata jednego świadczenia - solidarność ryzyka.

Zdaniem skarżącej istotnym zagadnieniem prawnym, wymagającym zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy jest:

1. wskazanie przez Sąd Najwyższy, że wystarczającą przesłanką do przyjęcia przez Sąd Najwyższy sprawy do rozpoznania jest zaistnienie przesłanki do zastosowania postanowień art. 379 k.p.c.? - a w niniejszej sprawie pkt 4 art. 379 k.p.c.? - czyli nieważności postępowania;

2. wskazanie przez Sąd Najwyższy, czy w świetle przedmiotowej uchwały Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2023 r. (III PZP 6 /22) dopuszczalne było orzekanie przez Sąd II instancji - konkretnie: Sąd Apelacyjny w Łodzi - w składzie jednoosobowym? - i czy w tym stanie prawnym doszło do eliminacji z obrotu prawnego przedmiotowego zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi, jako Sądu II instancji?

3. wskazanie przez Sąd Najwyższy, czy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ostrowie Wielkopolskim miał obowiązek dokonania w 2023 r. (z 1 marca 2023 r.) waloryzacji swojej decyzji z 12 maja 2022 r. (Znak : ENP [...]), mocą której przyznał ubezpieczonej emeryturę, a której to zawiesił wypłatę;

4. wskazanie przez Sąd Najwyższy, czy w przypadku, gdy Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie dokonał w 2023 r. — nie wykonał ustawowego obowiązku waloryzacji swojej decyzji o świadczeniu emerytalnym z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - waloryzacji przyznanego przez siebie z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonej świadczenia emerytalnego, a którego wypłatę zawiesił (wg. ZUS – „zawiesił emeryturę”), to ubezpieczona jest uprawniona do przyjęcia wartości przedmiotu zaskarżenia obliczonego na podstawie niezwaloryzowanego świadczenia emerytalnego?

5. wskazanie przez Sąd Najwyższy, czy ubezpieczona wnioskując o wypłatę przyznanego jej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ostrowie Wielkopolskim świadczenia emerytalnego z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - w sytuacji pobierania już przez ubezpieczoną świadczenia emerytalnego na podstawie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym Policjantów i ich rodzin - stanowi przez ubezpieczoną nadużycie jej prawa podmiotowego?

6. wskazanie przez Sąd Najwyższy, czy zastosowanie art. 5 k.c. (klauzula generalna - zasady współżycia społecznego plus art. 2 Konstytucji RP zezwalają na wypłacanie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznanego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonej świadczenia emerytalnego i to w sytuacji pobierania już przez ubezpieczoną świadczenia emerytalnego na podstawie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym Policjantów i ich rodzin - Innymi słowy: czy art. 5 k.c. w zw. z art. 2 Konstytucji RP niwelują niekorzystne dla ubezpieczonej — w świetle wydanych w sprawie ubezpieczonej wyroków sądowych - zastosowanie w sprawie ubezpieczonej ust. 2 art. 95 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych: art. 15 i art. 15a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym Policjantów i ich rodzin?

7. wskazanie przez Sąd Najwyższy, czy dopuszczalne lub niedopuszczalne było orzekanie o losie emerytury ubezpieczonej z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w sytuacji braku rozstrzygnięcia o losie obligatoryjnie opłacanych przez ubezpieczoną przez okres 122 miesięcy składek ubezpieczeniowych na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych / przekutych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją w przyznanej ubezpieczonej z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych emeryturę / świadczenie emerytalne? - czyli w sytuacji istnienia w tej prawnej materii luki prawnej? - czy w ogóle jest możliwe orzekanie w sytuacji gdy *de facto* w rozstrzyganej materii występuje prawne zagadnienie - które ma charakter prejudycjalny, którego - na skutek zaistnienia w prawie konstrukcyjnej luki prawnej - treść nie została poznana;

8. wskazanie przez Sąd Najwyższy, to jest zlikwidowanie istniejącej luki prawnej odnoszącej się do braku ustawowej regulacji, co do losów obligatoryjnych składek ubezpieczeniowych w sytuacji gdy uprawnionemu do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmawia się wypłaty świadczenia emerytalnego;

9. wskazanie przez Sąd Najwyższy: jaki jest obecnie los? - jaki ma być dalszy los? - przyznanego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ostrowie Wielkopolskim - prawomocną decyzją - ubezpieczonej z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych świadczenia emerytalnego?

10. wskazanie przez Sąd Najwyższy, czy dopuszczalny jest brak ustawowego poszanowania do prawa nabytego, a brak poszanowania prawa nabytego został wyrażony w art. 95 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;

11. wskazanie przez Sąd Najwyższy, że dopuszczalne lub niedopuszczalne, było wydanie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ostrowie Wielkopolskim decyzji 12 maja 2022 r., o przyznaniu ubezpieczonej od 1 lutego 2022 r. emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w sytuacji literalnej realizacji / polityki orzeczniczej / praktyki orzeczniczej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych postanowienia ust. 2 art. 95 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych? - czy w przedmiotowej sprawie Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie powinien wydać ubezpieczonej tylko i wyłącznie warunkowej decyzji o przyznaniu ubezpieczonej emerytury / świadczenia emerytalnego?

12. wskazanie przez Sąd Najwyższy, czy w sytuacji zastosowania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ostrowie w stosunku do ubezpieczonej, 95 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ostrowie Wielkopolskim mógł zawiesić w stosunku ubezpieczonej przyznaną przez siebie emeryturę z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w sytuacji gdy prawo do zawieszenia emerytur i rent reguluje art. 103 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - a który przecież nie reguluje kwestii zawieszenia prawa do emerytury / prawa do wypłaty świadczenia emerytalnego w przypadku zastosowania art. 95 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych? - Czy znaczenie prawne dla sprawy ma fakt nie wskazania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych podstawy prawnej o zawieszeniu decyzji przyznającej ubezpieczonej emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych? - Czy znaczenie prawne dla sprawy ma fakt nie wskazania przez racjonalnego ustawodawcę przepisu prawnego / normy prawnej, która uprawniałaby organy emerytalno-rentowe do zawieszania wypłaty przyznanej emerytury w sytuacji zaistnienia możliwości powoływania się przez organy emerytalno-rentowe na art. 95 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu

Ubezpieczeń Społecznych, czyli wypłacania równoległego dwóch świadczeń emerytalnych?

13. wskazanie przez Sąd Najwyższy, czy ust. 2 art. 103 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych eliminuje ze stosowania / z obrotu prawnego ust. 2 art. 95 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych?

14. wskazanie przez Sąd Najwyższy, co z prawnego punktu widzenia determinuje otrzymanie przez ubezpieczoną wraz z decyzją z 12 maja 2022 r. o przyznaniu ubezpieczonej legitymacji ubezpieczeniowej (legitymacja emeryta) i to w sytuacji, gdy legitymacyjny darczyńca w tej samej decyzji postanowił „emeryturę zawiesić”? - innymi słowy czy legitymację ubezpieczeniową / emeryta może otrzymać osoba, której darczyńca jednocześnie „zawiesza emeryturę”? - jaki skutek prawny - w obrocie ubezpieczeń społecznych - wywołuje przyznana legitymacja ubezpieczeniowa?

15. wskazanie przez Sąd Najwyższy, czy jest dopuszczalne / czy było dopuszczalne , aby w świetle ust. 1 art. 95 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ostrowie Wielkopolskim pozbawił ubezpieczoną uprawnienia do wypowiedzenia się, czy wybiera świadczenie emerytalne z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych? - czy wybiera świadczenie emerytalne przyznane ubezpieczonej na podstawie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji i ich rodzin?

16. wskazanie przez Sąd Najwyższy na znaczenie prawne w postępowaniu o przyznanie świadczenia emerytalnego z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, braku zapytania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych potencjalnego beneficjenta świadczenia emerytalnego z Funduszu Ubezpieczenia Społecznego, czy wybiera świadczenie emerytalne z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych? - czy wybiera świadczenie emerytalne przyznane ubezpieczonej na podstawie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji i ich rodzin?

17. wskazanie przez Sąd Najwyższy, czy jest dopuszczalne, aby Sądy tolerowały żenujący niski poziom prawny emerytalnych decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych / żenująco niską kulturę prawną emerytalnych decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną ubezpieczonej organ rentowy wniosł o:

1. wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;
2. oddalenie skargi kasacyjnej - w przypadku przyjęcia jej do rozpoznania;
3. zasądzenie od skarżącej na rzecz organu rentowego kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ubezpieczonej nie kwalifikuje się do przyjęcia i jej merytorycznego rozpoznania.

Przed wszystkim zwrócić należy uwagę, że skarżąca A. Z. błędnie wskazała w skardze kasacyjnej, że przed Sądem Najwyższym jest reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika – radcę prawnego A. Z.. Z oznaczenia stron wynika bowiem, że radcą prawnym jest ona sama i to ona sama siebie reprezentuje w tym postępowaniu. W takiej sytuacji nie może być więc mowy o zastępstwie procesowym – nie ma bowiem możliwości zawarcia umowy z sobą samym i udzielenie sobie pełnomocnictwa do reprezentowania siebie przed Sądem Najwyższym. Nie oznacza to jednak, że wywiedziona w niniejszej sprawie skarga kasacyjna nie może wywołać żadnych skutków prawnych – zgodnie bowiem z art. 87¹ § 2 k.p.c. przymus adwokacko-radcowski w postępowaniu przed Sądem Najwyższym nie dotyczy sytuacji, gdy stroną, albo jej organem lub przedstawicielem ustawowym, są osoby mające odpowiednie kwalifikacje, tj.: 1) sędzia (także w stanie spoczynku); 2) prokurator; 3) notariusz; 4) profesor lub doktor habilitowany nauk prawnych; 5) adwokat; 6) radca prawny; 7) radca Prokuraturii Generalnej RP. Skarżąca, będąca radcą prawnym, posiada więc zdolność postulacyjną strony w postępowaniu przed Sądem Najwyższym.

Przechodząc natomiast do zawartego w skardze kasacyjnej wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania należy podkreślić, że wniosek ten i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Z tego powodu oba te

elementy muszą być przez stronę skarżącą wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione. Skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, aby Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w uzasadnieniu jej podstaw pozostałych elementów konstrukcyjnych skargi, ani tym bardziej się ich domyślać (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 19 maja 2022 r., I USK 434/21, Legalis nr 2740849).

Skarga kasacyjna podlega badaniu (na etapie przedsądu) w zakresie spełnienia przez nią warunków formalnych. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, czyli tak zwanego przedsądu, ustawodawca zagwarantował, że skarga kasacyjna, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie realizować funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek, wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. do czterech ma, w konsekwencji, zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo będzie uzasadnione jedynie w tych przypadkach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej jednostkowej sprawie. Ostatecznie, nie w każdej sprawie, nawet takiej, w której prawomocne orzeczenie zostało wydane w warunkach błędu w subsumpcji, czy też wyniku wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. W przeciwnym bowiem razie Sąd Najwyższy stałby się, wbrew obowiązującym przepisom, sądem trzeciej instancji, a jego zadaniem nie jest przecież dokonywanie korekty ewentualnych błędów w zakresie stosowania, czy też wykładni prawa, w każdej indywidualnej sprawie.

Skarżąca wskazała, że „skarga kasacyjna w pełni zasługuje na przyjęcie do rozpoznania, ze względu:

1. na występujące w sprawie istotne zagadnienia prawne;

2. na istniejącą potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości;
3. na nieważność postępowania;
4. na to, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona”.

Skarżąca przywołała więc wszystkie cztery przesłanki przedsądu, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Trzeba więc zauważyć, że taki sposób formułowania wniosku uznać należy za błędny, a jego uzasadnienie przez stronę skarżącą w istocie świadczy o jego bezpodstawności. Nie można bowiem twierdzić, że skarga jest oczywiście uzasadniona - co oznacza oczywistą bezzasadność zaskarżonego orzeczenia, a więc niewymagającą jakichkolwiek dociekań lub analiz, a jednocześnie wskazywać na istnienie potrzeby wykładni przepisów - wymagającej z natury rzeczy pogłębionych rozważań (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 17 lipca 2019 r., III CSK 148/19, LEX nr 2751796 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 577/17, LEX nr 2497710). Tego typu argumentacja, nawet w sytuacji podnoszenia jej w sposób „ewentualny”, podważa zasadność wniosku.

Dalsze uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje, że zdaniem skarżącej w sprawie występują istotne zagadnienia prawne – choć skarżąca te zagadnienia prawne odnosi także do innych przesłanek przedsądu, zawartych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. W obszernym wniosku (skarga kasacyjna ma 68 stron, a sam wniosek 27) zawartych zostało kilkanaście pytań, na które Sąd Najwyższy miałby udzielić odpowiedzi. Żadne jednak z tych pytań nie spełnia wymogów określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., a zwłaszcza skarżąca nie wykazała, że w sprawie rzeczywiście występuje jakieś istotne zagadnienie prawne. Przypomnieć w tym miejscu należy, że przekonanie Sądu Najwyższego, oceniającego na etapie przedsądu o zasadności przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, w oparciu o przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., wymaga wskazania za pomocą wywodu prawnego, na kanwie jakich norm (przepisów) zagadnienie powstało, jakie są możliwe interpretacje problemu i jakie jego rozstrzygnięcie proponuje strona skarżąca (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 19 maja 2009 r., II PK 66/09, LEX nr 553691). Zagadnienie prawne jest to problem, który wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego, którego

wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, ale także dla rozstrzygnięcia konkretnej, jednostkowej sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 marca 2012 r., I PK 158/11, LEX nr 1215116). Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniające wnioski o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane, ze wskazaniem argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (postanowienia Sądu Najwyższego: z 23 marca 2012 r., II PK 284/11, LEX nr 1214575; z 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004, nr 7-8, s. 51; z 11 kwietnia 2012 r., III SK 41/11, LEX nr 1238126; z 31 stycznia 2013 r., II CSK 479/12, LEX nr 1293729). Obowiązkiem strony skarżącej jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 § 1 k.p.c. Przy czym nie można zasadnie twierdzić, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy we wcześniejszym orzecznictwie wyraził swój pogląd w podnoszonej kwestii, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające jego zmianę (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 12 sierpnia 2014 r., I UK 64/14, LEX nr 2630721).

Strona skarżąca nie wykazała, że istnieje potrzeba dokonania wykładni przepisów prawa materialnego, tj. art. 95 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2020 r., poz. 53) w zw. z art. 15a ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz.U. z 2020 r., poz. 586). Tym bardziej, że Sąd Najwyższy zajmował się już tą kwestią. W uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 15 grudnia 2021 r. (III UZP 7/21, OSNP 2022 nr 6, poz. 58, str. 67) rozstrzygnięto, że ubezpieczonemu, który pozostawał w zawodowej służbie wojskowej przed dniem 2 stycznia 1999 r. i pobiera emeryturę wojskową wynoszącą 75% podstawy jej wymiaru, obliczoną bez uwzględnienia okresów składkowych i nieskładkowych, z tytułu których jest uprawniony również do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wypłaca się jedno z tych

świadczeń - wyższe lub wybrane przez niego (art. 95 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 291 ze zm., w związku z art. 7 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 586 ze zm.). Budzący wątpliwości interpretacyjne zwrot „z wyjątkiem przypadku, gdy emerytura wojskowa (...) została obliczona według zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin” użyty w art. 95 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wykładany z uwzględnieniem reguł gramatycznych, systemowych i funkcjonalnych, powinien być rozumiany jako odnoszący się tylko do żołnierzy, których emerytury są obliczane na podstawie tych przepisów, a zatem do żołnierzy powołanych do zawodowej służby wojskowej, odpowiednio po 1 stycznia 1999 r. oraz po 31 grudnia 2012 r. Brzmienie art. 95 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych powinno być dekodowane - z uwagi na jego treść - nie tylko za pomocą językowych metod interpretacyjnych, ale również wymagane jest sięgnięcie do reguł pozajęzykowych. Z tego względu zwrot „z wyjątkiem przypadku, gdy emerytura wojskowa (...) została obliczona według zasad określonych w art. 15a albo 18e ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 723 ze zm.)” daje podstawę do przyjęcia, że ów wyjątek należy interpretować nie tylko przedmiotowo, to znaczy wyłącznie przez pryzmat zasad obliczania emerytury wojskowej wynikających z art. 15a albo 18e ustawy zaopatrzeniowej, ale także podmiotowo, co oznacza konieczność wzięcia pod uwagę adresatów tych przepisów.

Od czasu podjęcia tej uchwały stanowisko Sądu Najwyższego w tym zakresie uznać należy za ugruntowane (zob. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z: 7 lutego 2024 r., II USKP 108/22, Legalis nr 3063036; 22 marca 2023 r., II USKP 83/22, Legalis nr 2960015; 6 lutego 2024 r., III USKP 85/22, Legalis nr 3053479; 22

maja 2024 r., III USKP 147/23, Legalis nr 3084655; 3 sierpnia 2023 r., III USKP 90/22, Legalis nr 2972062; 16 maja 2023 r., II USKP 77/22, Legalis nr 2948556; postanowienia Sądu Najwyższego z: 20 września 2022 r., III USK 504/21, Legalis nr 2900324; 9 listopada 2022 r., I USK 578/21, Legalis nr 2919695; 25 sierpnia 2022 r., III USK 533/21, Legalis nr 2889753). Skarga kasacyjna nie może zostać przyjęta do rozpoznania, jeżeli zagadnienie prawne, jakie przedstawia skarżący, zostało już rozstrzygnięte uchwałą składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego, a w uzasadnieniu uchwały Sąd Najwyższy wyjaśnił powody, dla których nie można zaakceptować stanowiska skarżącego, a tym samym wyznaczył standard interpretacyjny, który obecnie nie pozwala akceptować wykładni prezentowanej w odmiennym interpretacyjnie wyroku Sądu Najwyższego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 sierpnia 2022 r., III USK 501/21, Legalis nr 2737584).

Przypomnieć należy, że z uwagi na publicznoprawny charakter postępowania kasacyjnego, rola skarżącego na etapie przesądu nie ogranicza się do wymyślenia skomplikowanego problemu prawnego. Aby przekonać Sąd Najwyższy o potrzebie rozpoznania skargi, konieczne jest nie tylko przedstawienie znaczenia rozstrzygnięcia sformułowanego zagadnienia prawnego dla rozwoju prawa, ale także zaprezentowanie odpowiedniej argumentacji wskazującej na potrzebę jego rozwiązania w sposób odmienny od zapatrywań prawnych wynikających z uzasadnienia skarżonego wyroku sądu drugiej instancji (wyrok Sądu Najwyższego z 30 stycznia 2014 r., III CSK 69/13, LEX nr 1463872) – tego w niniejszym wniosku ewidentnie zabrakło.

Jeżeli natomiast chodzi o podniesiony w skardze kasacyjnej zarzut nieważności postępowania to wskazać należy, że Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę z urzędu, w granicach zaskarżenia, kwestię nieważności postępowania przed sądem II instancji (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego: z 21 listopada 1997 r., I CKN 825/97, OSNC 1998, Nr 5, poz. 81, z glosą A. Szpunara, OSP 1998, Nr 5, poz. 93; z 10 maja 2000 r., III CKN 416/98, OSNC 2000, Nr 12, poz. 220; oraz postanowienia Sądu Najwyższego: z 7 czerwca 2013 r., II CSK 720/12, Legalis nr 803992; z 12 czerwca 2020 r., V CSK 22/20, Legalis nr 2396879; z 25 sierpnia 2020 r., II CSK 44/20, Legalis nr 2490666; z 9 października 2020 r., I CSK 32/20, Legalis nr 2489233, T. Szanciło (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz.

Komentarz. Art. 1–458¹⁶. Tom I. Wyd. 2, Warszawa 2023). W niniejszej sprawie brak jest jednak jakichkolwiek podstaw do podejmowania przez Sąd Najwyższy czynności w tym zakresie z urzędu. Przywoływana przez skarżącą uchwała składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2023 r. (III PZP 6/22) nie ma zastosowania do niniejszej sprawy – dotyczyła ona bowiem rozpoznania sprawy cywilnej przez sąd drugiej instancji w składzie jednego sędziego, ukształtowanym na podstawie art. 15zzs¹ ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 2095 ze zm.). Tymczasem w niniejszej sprawie skład Sądu II instancji ukształtowany został w zgodzie z nowym przepisem art. 367¹ k.p.c. - wprowadzonym ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r., poz. 1860). Zgodnie z brzmieniem tego przepisu, który określa skład sądu odwoławczego, sąd rozpoznaje sprawę w składzie jednego sędziego z wyjątkiem spraw:

1. o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia choćby w jednej z wniesionych apelacji przekracza milion złotych;
2. rozpoznawanych w pierwszej instancji przez sąd okręgowy jako właściwy rzeczowo, z uwzględnieniem pkt 1;
3. rozpoznawanych w pierwszej instancji w składzie trzech sędziów na podstawie art. 47 § 4 k.p.c. - które podlegają rozpoznaniu w składzie trzech sędziów.

Przy tym w sprawach rozpoznawanych w pierwszej instancji przez sąd okręgowy, jako właściwy rzeczowo (art. 367¹ § 1 pkt 2 k.p.c.) należy podkreślić, że w odniesieniu do nich w art. 367¹ § 1 pkt 2 k.p.c. wyraźnie zaznaczono, że dodatkowo uwzględnienia wymaga kryterium z art. 367¹ § 1 pkt 1 k.p.c. Z uwagi na wyraźne powiązanie obu regulacji nie powinno budzić wątpliwości, że ustawodawca dążył do tego, aby również w sprawach rozpoznawanych w pierwszej instancji przez sąd okręgowy, jako właściwy rzeczowo, stosować uzupełniająco kryterium wartości przedmiotu zaskarżenia określone w art. 367¹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Z powyższych przyczyn Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, a o kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 398²¹ k.p.c. w związku z art. 108 § 1 k.p.c. i art. 98 § 1 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2023 r., poz. 1935).

[SOP]

r.g.